

הסכם קיבוצי

שנחתם ביום 17 באפריל 2020

ב י ן

ממשלת ישראל, בשם מדינת ישראל, המיוצגת על ידי הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר, מר קובי בר-נתן, ו/או נציב שירות המדינה פרופ' דניאל הרשקוביץ; ולגבי עובדים במפעלים המשרתים את מערכת הביטחון (להלן: "מפעלים ביטחוניים") אשר חל עליהם האמור בסעיף 2(6) לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1969, על ידי הגורמים המוסמכים לייצג את המפעלים הביטחוניים בחתימה על הסכמים קיבוציים;

מרכז השלטון המקומי בישראל, בשם הרשויות המקומיות החברות בו, למעט שלוש הערים הגדולות, המיוצג על ידי מר חיים ביבס, יו"ר מרכז השלטון המקומי וראש עיריית מודיעין, על ידי מר שלמה דולברג, מנכ"ל מרכז השלטון המקומי ועל ידי גב' חגית מגן, הממונה על הסכמי עבודה ושכר במרכז השלטון המקומי;

שלוש הערים הגדולות (ירושלים, תל-אביב וחיפה), המיוצגות על ידי מר אברהם פרץ, סמנכ"ל משאבי אנוש ומינהל בעיריית תל אביב;

מרכז המועצות האזוריות בשם המועצות האזוריות החברות בו, המיוצג על ידי מר שי חג' – ראש מועצה אזורית מרחבים, יו"ר מרכז המועצות האזוריות ומר יצחק אשכנזי, מנכ"ל מרכז המועצות האזוריות;

חבר המועצות הדתיות בישראל המיוצג על ידי מר שלמה תנעמי, יו"ר חבר המועצות הדתיות;

המוסד לביטוח לאומי, המיוצג על ידי מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי, מר מאיר שפיגלר;

שירות התעסוקה, המיוצג על ידי מנכ"ל שירות התעסוקה, מר רמי גראור;

האוניברסיטה העברית בירושלים, המיוצגת על ידי _____ ;

אוניברסיטת בר-אילן, המיוצגת על ידי _____ ;

אוניברסיטת בן גוריון בנגב, המיוצגת על ידי _____ ;

אוניברסיטת חיפה, המיוצגת על ידי _____ ;

אוניברסיטת תל-אביב, המיוצגת על ידי _____ ;

הטכניון, מכון טכנולוגי לישראל, המיוצג על ידי _____ ;

מכון ויצמן למדע, המיוצג על ידי _____ ;

(להלן – "המעסיקים")

מצד אחד

ל ב י ן

הסתדרות העובדים הכללית החדשה, המיוצגת על-ידי יו"ר ההסתדרות ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי, מר ארנון בר-דוד;

(להלן – "ההסתדרות")

מצד שני

והואיל: וההתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה במדינת ישראל הצריכה מתן הוראות מיוחדות אשר הן בעלות השפעה על כלל המשק ובכלל זה על עובדי המגזר הציבורי;

והואיל: ובמסגרת הוראות מיוחדות אלו הוטלו הגבלות משמעותיות, בין היתר, על פתיחת מקומות עבודה וכן על התייצבות של עובדים במקומות עבודתם, לצורך צמצום ההדבקה והתפשטות הנגיף, והגבלות אלה שחלות, בין השאר, על המדינה ועל מעסיקים ציבוריים אחרים, לא מאפשרות לקיים שגרת עבודה רגילה;

והואיל: ולנוכח הנסיבות החריגות נחתם ביום 18.3.2020 הסכם קיבוצי בין המדינה ומעסיקים נוספים במגזר הציבורי ובין ההסתדרות שייתן מענה לצרכי השעה, ישמור על רציפות העסקתם של העובדים ויגביר את הוודאות של העובדים והמעסיקים, כמפורט שם (להלן: "הסכם יציאה לחופשה");

והואיל: וביום 20.3.2020 התקבלה החלטת ממשלה שמספרה 4910 שעניינה היערכות המגזר הציבורי לעבודה במתכונת חירום בתקופת משבר נגיף הקורונה (אשר תוקנה בהחלטה מספר 4927 מיום 25.03.2020 ובהחלטה מספר 4947 מיום 31.03.2020);

והואיל: וביום 22.3.2020 תוקנו תקנות שעת חירום (הרחבת הסכם יציאה לחופשה על המגזר הציבורי הרחב בשל נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020 אשר החילו את הוראות הסכם יציאה לחופשה על המעסיקים הציבוריים, בהגדרתם שם (להלן: "תקנות יציאה לחופשה");

והואיל: וביום 13.4.2020 נחתם הסכם קיבוצי המאריך את תקופת הסכם יציאה לחופשה עד ליום 18.4.2020 (כולל), כמפורט שם (להלן: "הסכם הארכה");

והואיל: וביום 14.4.2020 תוקנו תקנות יציאה לחופשה, והוראות הסכם הארכה הוחלו על המעסיקים הציבוריים, בהגדרתם שם;

והואיל: וההתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה במדינת ישראל אשר הצריכה מתן הוראות מיוחדות אשר הן בעלות השפעה על כלל המשק ובכלל זה על עובדי המגזר הציבורי, עדיין נמשכת;

ולנוכח הנסיבות החריגות שנוצרו ביקשו הצדדים למצוא פתרונות לעובדים שנאסר עליהם להגיע לעבודה ולעובדים שאינם יכולים להמשיך לעבוד במתכונת עבודתם הרגילה לאור המגבלות האמורות שהוטלו עליהם ועל מעסיקיהם ולאור המצב במשק;

והואיל: והצדדים מכירים בחשיבות הצורך לשמור על בריאות הציבור ובכלל זה על בריאות העובדים;

ולנוכח הנסיבות החריגות האמורות, חלף השעיה של החוזים האמורים נדרשו הצדדים לגבש בדחיפות הסדר זמני שייתן מענה לצרכי השעה, ישמור על רציפות העסקתם של העובדים ויגביר את הוודאות של העובדים והמעסיקים;

והואיל: והצדדים מעוניינים לעגן את ההסכמות אליהן הגיעו במשא ומתן כאמור בהסכם קיבוצי זה;

לפיכך הוצהר הותנה והוסכם בין הצדדים בדלקמן:

1. מבוא

(א) המבוא להסכם זה מהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

(ב) אין באיזכור הוראות התקש"ר (או בהפניה למקורות מקבילים לו) כדי לשנות ממעמדם הנורמטיבי ו/או כדי להוות החלה של אותם הוראות על מעסיק שהוראות התקש"ר (או המקורות המקבילים לו) אינם חלים עליו.

2. תחולת ההסכם

(א) הסכם זה יחול על כל עובד המועסק בשירות המעסיקים החתומים על הסכם זה, אשר מיוצג על ידי ההסתדרות.

(ב) הסכם זה יחול גם על עובד, אשר מועסק בשירות מעסיק ציבורי אחר (שאינו חתום על הסכם זה) אשר יחתום על כתב ההצטרפות להסכם זה בנוסח שבנספח א' להסכם זה.

(ג) על אף האמור הסכם זה לא יחול על:

(1) עובד אשר מתקיימים לגביו שני אלה במצטבר:

(א) שוהה בחופשה ללא תשלום שהחלה טרם תקופת הסכם זה;

(ב) הסכם יציאה לחופשה לא חל לגביו בתקופה הקובעת בהגדרתה בתקנות לשעת חירום (הרחבת הסכם יציאה לחופשה במגזר הציבורי הרחב בשל נגיף קורונה החדש), התש"ף-2020 לפי אישור הממונה על השכר לפי תקנת משנה 2(ג) או 2(ו) לתקנות האמורות.

(2) עובד השוהה בחופשה ללא תשלום שהחלה טרם תקופת הסכם יציאה לחופשה וזאת מבלי לגרוע מטענות ההסתדרות כאמור בסיפא לסעיף 5(ח) להסכם יציאה לחופשה;

(3) עובד המועסק כעמ"י תעופה בהגדרתו להלן:

לעניין זה, "עמ"י תעופה" – עובד השוהה באורח זמני בחוץ לארץ ואשר נציגות ישראל בחוץ לארץ קיבלה אותו לעבודה במעמד של עובד מקומי ישראלי ומעסיקה אותו באבטחת תעופה לצורך אבטחת מערך התעופה הישראלית בחו"ל, בתנאים מיוחדים ועל פי חוזה מיוחד, לרבות עובד כאמור אשר שוהה בישראל בתקופת הסכם יציאה לחופשה או בתקופת הסכם זה;

(4) עובד המועסק במשרת סטודנט בשירות המדינה, בחברות ממשלתיות, באוניברסיטאות או ברשויות המקומיות, ואולם, מוסכם כי ככל שהעובד יקרא לעבודה לפני תום 30 ימי החל"ת יחול עליו הסכם זה רטרואקטיבית כאילו לא הוצא לחל"ת;

(5) מדריכים שעתיים שמדריכים במוזיאונים, במוסדות תרבות, באתרי מורשת וחינוך ובאתרי טבע וגנים. ואולם, מוסכם כי ככל שהעובד יקרא לעבודה לפני תום 30 ימי החל"ת יחול עליו הסכם זה רטרואקטיבית כאילו לא הוצא לחל"ת; (6) ברשויות המקומיות, הסכם זה לא יחול גם על:

- (א) עובדים שעתיים;
- (ב) עובדים פרויקטאליים שטרם השלימו שלוש שנות עבודה באותה רשות מקומית ואשר תקציב הפרויקט בו הם מועסקים ממומן ב-50% ומעלה על ידי מקור חיצוני;
- (ג) מדריכים שעתיים;
- (ד) מלווים בהסעות שעתיים;
- (ה) סיעות בצהרונים שהיקף משרתן הוא עד 50% (כולל); מוסכם כי ככל שסייעת בצהרונים תקרא לעבודה לפני תום 30 ימי החל"ת יחול עליה הסכם זה רטרואקטיבית כאילו לא הוצאה לחל"ת.
- (ו) עובדים במעונות יום לגילאי 0-3 ברשויות שהוסכם לגביהן.

3. תקופת ההסכם

הסכם זה הוא לתקופה שמיום 19 באפריל 2020 ועד ליום 30 באפריל 2020 ובכפוף לקבלת חקיקה כאמור בסעיף 12 להלן (להלן: "תקופת ההסכם").

4. הגדרות

לעניין הסכם זה:

"עובד חיוני", "מנהל", "מעסיק ציבורי" ו"עובד רגיל" – כהגדרתם בהסכם יציאה לחופשה.

"יום עבודה" – כל יום עבודה שחל בתקופת ההסכם (בהתאם לשבוע העבודה של העובד) למעט יום הזיכרון לשואה ולגבורה.

5. יציאה לחופשה

בתקופת ההסכם, כאמור, החל מיום 19 באפריל 2020 ועד יום 30 באפריל 2020, ישהה כל עובד רגיל בחופשה, וחיוב מאזן ימי החופשה שלו יהיה בהתאם לאמור להלן:

(א) כל יום עבודה שחל בתקופת ההסכם שבו ישנה עובד רגיל בחופשה, ייחשב כחצי יום חופשה על חשבון המעסיק וחצי יום חופשה על חשבון העובד למעט ביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ולחללי פעולות איבה וטרור (להלן: "יום הזיכרון") (28.4.2020) שבגינו יחויב העובד רק ברבע יום חופשה ויתרת היום על חשבון המעסיק, והכל בהתאם למפורט להלן:

(1) כל עוד קיימת לעובד יתרה חיובית של ימי חופשת מנוחה שנתית (של ימי חופשה הניתנים לצבירה ולפדיון) – יחויב העובד בימי חופשת המנוחה השנתית. כאשר לא עומדת לעובד יתרה חיובית של חופשת מנוחה שנתית כאמור, אך עומדת לרשותו חופשה שנתית אחרת, כגון חופשה מיוחדת, חופשה ארעית, ולמעט ימי בחירה – חיוב העובד יהיה על חשבון היתרה החיובית של ימי החופשה השנתית האחרת כאמור.

(2) ככל שלא קיימת לעובד רגיל יתרה חיובית של ימי חופשת מנוחה, ישהה גם הוא בחופשה כאמור, ויופחתו מספר הימים לחיוב כמקדמה על חשבון ימי החופשה השנתית, להם הוא עתיד להיות זכאי לאחר תום תקופת ההסכם.

לגבי עובד אשר יסיים את העסקתו אצל המעסיק בטרם יהיה זכאי למכסת חופשה כאמור, תבוצע התחשבנות בגין ניצול החופשה כאמור במסגרת גמר חשבון.

(3) האמור בסעיף 5(א) לעניין חיוב עובד רגיל ברבע יום חופשה ביום הזיכרון לא יחול על היעדרות מהעבודה ביום הזיכרון של קרוב משפחה כהגדרתו בסעיף 4א לחוק יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, התשכ"ג-1963, או של קרוב משפחה כהגדרתו בסעיף 7ה לחוק התגמולים לנפגעי פעולות האיבה, התש"ל-1970. מובהר כי היעדרות כאמור לא תחשב כשהייה בחופשה לצורך הסכם זה ולא יחולו לגביה הוראות סעיף 6 להלן.

(4) למען הסר ספק יום 29.4.2020 (יום העצמאות) הוא יום שבתון.

(ב) ביום הזיכרון לשואה ולגבורה (21.4.2020) ישהה עובד רגיל אשר זכאי ליום בחירה, ביום בחירה אשר יופחת ממספר ימי הבחירה שעומדים לרשותו. לא היה זכאי ליום בחירה כאמור, ישהה ביום חופשה אשר יופחת ממכסת ימי החופשה השנתית שלו, בהתאם לסעיפים קטנים 5(א)(1) ו-5(א)(2) לעיל.

לעניין זה – "יום בחירה" כמשמעותו בפרק משנה 32.4 לתקשי"ר או כמשמעותו בהסדר מקביל להסדר האמור אשר קיים אצל המעסיק או כמשמעותו בחוקת העבודה לעובדי הרשויות המקומיות (להלן – חוקת העבודה) לגבי הרשויות המקומיות שחוקת העבודה חלה עליהן.

מובהר כי עובד רגיל אשר זכאי לחופשה ארעית כאמור בפסקה 33.126 לתקשי"ר ואינו זכאי ליום בחירה, יוכל לנצל יום חופשה ארעית מתוך ימי החופשה הארעית העומדים לרשותו. לא עמד לרשותו יום כאמור, ישהה ביום חופשה אשר יופחת ממכסת ימי החופשה השנתית שלו, בהתאם לסעיפים קטנים 5(א)(1) ו-5(א)(2) לעיל.

(ג) לגבי עובד שבעניינו חל הסדר לפיו הוא עתיד להיעדר ממקום העבודה בתשלום במהלך החודשים יולי-אוגוסט 2020, המעסיק יהא רשאי לקרוא לעובד לעבודה בחודשים יולי-אוגוסט 2020 (ובכל שמקום העבודה של העובד יהיה סגור בחודשים יולי-אוגוסט 2020 בשל הנסיבות המתוארות במבוא להסכם זה, אזי – במועד אחר שיוסכם בין הצדדים) גם בתקופה בה היה אמור להיעדר בתשלום כאמור או בחלקה, לרבות בשל הארכת שנת הלימודים התש"ף במערכת החינוך, ובלבד שמספר הימים בהם ייקרא העובד לעבודה כאמור לא יעלה על מספר הימים שבהם שהה העובד בחופשה בתקופת ההסכם (לפי סעיף 5 זה) (ללא יום העצמאות), ולעניין זה יום הזיכרון ייחשב כחצי יום.

הימים בהם ייקרא עובד לעבודה כאמור לפי סעיף זה, יבואו חלף חיוב ימי החופשה לפי סעיף 5 זה, ובלבד שהדבר לא ייצור כפל תשלום שכר לעובד.

מובהר למען הסר ספק, כי היום האמור בסעיף קטן זה, הוא בנוסף לימים בהם רשאי המעסיק לקרוא לעובד לעבודה בחודשים יולי-אוגוסט 2020 לפי הוראות הסכם יציאה לחופשה (או במועד אחר שיוסכם בין הצדדים כאמור בסעיף 5(ז) להסכם יציאה לחופשה). ככל שיתעורר צורך שהעובד שעליו חל סעיף קטן זה, יעבוד לפי הנחיית המעסיק, ביום עבודה שחל בתקופת ההסכם, או בחלק ממנו, כי אז האמור לעיל לא יחול לגבי השעות שבהן עבד ביום עבודה כאמור.

6. האמור בסעיף 5 להסכם זה לא יחול לגבי עובד רגיל לגבי תקופה בה הוא שוהה באחד מאלה:
(1) שירות מילואים;
(2) תקופת לידה והורות כמשמעותה בחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954;
(3) מובהר כי האמור בסעיפים 5 להסכם זה לא יחול לגבי עובד רגיל לגבי התקופה בה הוא שוהה בחופשה ללא תשלום מכוח חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 (הבהרה זו רלוונטית גם לסעיף 5(ח) להסכם יציאה לחופשה).
7. נוכח הנסיבות החריגות כמתואר במבוא להסכם זה, מוסכם כי עובד רגיל, וכל עוד הוא עובד רגיל, לא יהיה זכאי לדמי מחלה בגין תקופת ההסכם. על אף האמור, יוכרו תעודות מחלה שהונפקו לפני יום 15.3.2020 (לא כולל) ואשר חלות לגבי ימים שחלים בתקופת ההסכם, כמזכות בדמי מחלה, והן בלבד. על אף האמור, תעודות מחלה בגין אשפוז בבית חולים או מחלה קשה יידונו בוועדת מעקב כאמור בסעיף 10 להלן.
8. קרן ימי חופשה לגבי תקופת הסכם יציאה לחופשה
בהמשך לאמור בסעיף 6 להסכם יציאה לחופשה, מתוך עיקרון של ערבות הדדית, הצדדים ימשיכו לנהל משא ומתן לגבי סיוע לעובדים שאין ברשותם יתרת ימי חופשה מספקת לצורך ניצול ימי חופשה בתקופת הסכם יציאה לחופשה.
מובהר כי האמור בסעיף זה יחול גם לגבי עובדים שהסכם יציאה לחופשה חל עליהם אך הורגו מהסכם זה.
9. סיוע לעובדים לגבי תקופת הסכם זה
ינוהל משא ומתן לגיבוש הסדר, מול כל אחד מהמעסיקים, שיעוגן בהסכם קיבוצי, שמטרתו לסייע לעובדים שאין ברשותם יתרת ימי חופשה מספקת לצורך ניצול בתקופת הסכם זה, ובלבד שההסדר האמור ייעשה במימון צד העובדים בלבד.
10. אפשרות לנצל 14 ימי חופשה עד סוף שנת 2020
עובד רגיל ששהה בחופשה בתקופת הסכם זה או בתקופת הסכם יציאה לחופשה, יהיה רשאי לנצל לפחות 14 ימי חופשת מנוחה שנתית (שניתנת לצבירה ופדיון) עד סוף שנת 2020 (כולל החופשה המרוכזת בחג סוכות, ימי חג וערבי חג שבהם מקום העבודה של העובד סגור), וזאת אף אם לא עומדת לרשותו יתרה מספקת של ימי חופשת מנוחה שנתית, ולשם כך יהיה זכאי להיכנס, במידת הצורך, ליתרה שלילית של ימי חופשה בשנת 2020 בכמות שתאפשר לו לנצל עד 14 ימים כאמור, ולגרור יתרה שלילית זו עד ליום 1 בינואר 2022.
- לגבי עובד אשר במועד סיום העסקתו אצל המעסיק יהיה עדיין ביתרה שלילית של ימי חופשה, תבוצע התחשבות בגין ניצול החופשה כאמור במסגרת גמר חשבון.
11. ועדת מעקב
ועדת מעקב בהשתתפות הממונה על השכר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות תמשיך לעקוב ולסייע בביצוע של הסכם זה ולהכריע בחילוקי דעות הנוגעים לו. החלטותיה של ועדת המעקב תהיינה סופיות ותחייבנה את הצדדים.
12. הבהרה
מובהר כי הסכם זה נחתם לאור הנסיבות החריגות והמיוחדות במפורט במבוא, והוא לא יהווה תקדים.

הממשלה מודיעה על כוונתה לפעול לקידום הליכי חקיקה, לרבות חקיקת משנה, לשם יישום הסכם זה ועיגונו, לשם מניעת התנגשות בין הוראות הסכם זה לבין הוראות החוק, וזאת במסגרת האפשרויות העומדות לרשותה, נוכח המצב בו מצויה המדינה ובשל התפשטות נגיף הקורונה.

ולראיה באו הצדדים על החתום:

הסתדרות העובדים הכללית החדשה

מדינת ישראל

מרכז השלטון המקומי

שלוש הערים הגדולות

מרכז המועצות האזוריות

חבר המועצות הדתיות

המוסד לביטוח לאומי

שירות התעסוקה

האוניברסיטה העברית

אוניברסיטת בר-אילן

אוניברסיטת באר-שבע

אוניברסיטת חיפה

אוניברסיטת תל-אביב

הטכניון

מכון ויצמן

נספח א'

כתב הצטרפות להסכם קיבוצי מיום

לכבוד

הממונה הראשי על יחסי עבודה

משרד העבודה והרווחה

הנדון: הצטרפות להסכם הקיבוצי מיום

הריני מודיע על רצון [שם המעסיק] להצטרף להסכם הקיבוצי מיום
(להלן: "ההסכם הקיבוצי").

חתימה [בשם המעסיק]

תאריך

כ"ה בניסן התש"ף (19 באפריל 2020)
(חמ 5991-3)

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

